

ZGODOVINA / 7. RAZRED / PISNO PREVERJANJE ZNANJA

Ime in priimek: _____

razred: 7. ____ točk: ____ / 68 ocena: _____ ()

Natančno preberi navodila. Želim ti veliko uspeha pri reševanju nalog!

1. Dopolni besedilo tako, da na črte napišeš ustrezne manjkajoče besede.

Mesto Rim je nastalo v **8.** stoletju v močvirnem svetu v zavetju **7** rimskih gričev. Na **Apeninskem** polotoku je takrat živel mnogo ljudstev. Na **severu** Galci, na področju današnje pokrajine Toskane pa **Etruščani**. Na jugu so živeli **Grki** in Feničani v svojih kolonijah. Osrednji del polotoka so naseljevala številna plemena s skupnim imenom **Italiki**. Mesto Rim naj bi po legendi ustanovila brata **Romul** in **Rem**, ki ju je ob reki **Tiberi** našla **volkulja** in skrbela zanj. Ko sta odrasla sta se sprla in **Romul** je ubil **Rema**.

V zgodovini rimske države ločimo tri obdobja, obdobje **kraljevine, republike** in **cesarstva**.
____ /8 točk

2. Odgovori na spodnja vprašanja.

a) V kateri dobi rimske države se je okrepila moč senata? Katera skupina je imela sprva popoln nadzor nad volitvami dveh konzulov? (2t) **Vloga senata se okrepi v obdobju republike. V senatu imajo sprva ves nadzor bogati patriciji.**

b) Kako imenujemo vojne, ki prinesejo Rimljanom nadzor nad zahodnim Sredozemljem? Kdo je bil njihov tekmeč v teh spopadih? (2t)

Vojne v katerih Rimljani pridobijo nadzor nad zahodnim Sredozemljem so punske vojne. Njihov tekmeč so Punci - drugo ime za Kartažane, ki imajo v severni Afriki (danes Tunizija) državo z močno mornarico in razvito trgovino.

c) Presodi pomen Julija Cezarja Rima. Ali je bil predvsem uspešen vojskovodja, politični reformator ali rušitelj republike? Svoj odgovor utemelji. (2t)

Bil je uspešen rimski vojskovodja (osvojil Galijo) in postal je tudi politično vpliven (rimski konzul). Ker je bil priljubljen v vojski je z njeno pomočjo zavzel v Rim, prevzel oblast v Rimu in kot diktator in dosmrtni konzul prevzel nadzor nad državo. Z reformami v korist plebejcev in v škodo bogatih senatorjev (viša davke) pridobiva na lastni moči. Ker se njegova moč preveč okrepi, ruši republiko in postane nevaren senatu. Zato leta 44.pr.Kr. ubit v zaroti senatorjev.

d) Kaj je kolonat, kdo je kolon? Zakaj se pojavi ta sistem? (2t)

Kriza cesarstva povzroči, da ni osvajanja in sužnjev-latifundiji so neobdelani. Država zemljo daje v zakup brezdelnežem za majhno zakupnino. Ker ne zmorejo poravnati

davkov in zakupnine, kmetije zapuščajo. Dioklecian pa sprejme odlok, da kmet ne sme zapustiti zemlje, dokler ne poravna vseh obveznosti-postane polsvoboden kolon-vezan na zemljo.

e.) Podrobno opiši kdaj in kako se je razdelila rimska država? (2t)

Leta 395 oziroma v 4. stoletju je cesar Teodozij razdelil cesarstvo na Zahodno rimsko cesarstvo (središče Rim, tu prevlada latinski jezik in kasneje katoliška vera, propade že 476) in Vzhodno rimsko cesarstvo (središče Konstantinopel, tu prevlada grški jezik in kasneje pravoslavna vera, propade 1453, ko ga uničijo Turki).

____ / 10 točk

2. Preberi besedili in odgovori na vprašanja.

“Cesar Klavdij je osvobojenca Felixa postavil za poveljnika armade in ga izbral za upravitelja Judeje. Osvobojenec Harpokras je skrbel za gladiatorske boje. Cesarjeva ljubljenca pa sta bila osebni tajnik Narcis in Palas, ki je skrbel za dvorno blagajno. Ti možje so bili izredno bogati.”

Svetonij, rimski zgodovinar

a) Kaj so bili pred tem vsi našteti osvobojeneci? (1t) **_Sužnji._**_____

b) Kateri pojav v rimski državi opisuje besedilo. Kaj ob tem pridobijo, s kom so izenačeni?(2t)

Osvobajanje sužnjev (osvobodi ga lastnik, varčuje za svojo svobodo), ki so v rimski državi pridobili svobodo in postali izenačeni z rimskimi državljani.

____ /3 točk

Nauport (Vrhnika) je sicer ležal ob začetku plovne poti (Ljubljanska) in bil bliže Akvileji (Oglej) ob začetku plovne poti, a je imela Emona boljšo lego. Ležala je ob isti plovni poti, stisnjena je bila med dva hriba (Grajski in Rožnik) ter nadzirala izliv Ljubljanske v Savo. Sava pa je odpirala pot k pomembni panonski naselbini Sisciji (Sisak na Hrvaškem).

Marjeta Šašel Kos

a) Katera od dveh izpostavljenih naselbin se je v času Rimljanov bolj razvila?(1t) **Emona**

b) Utemelji zakaj?(2t) **Ker je imela Emona boljšo lego, saj je v zavetju dveh hribov ter nadzira izliv Ljubljanske v reko Savo.**

____ /3 točk

4. Podrobno pojasni, s čim vse Rimljani vplivajo na razvoj slovenskega prostora. Kaj vse prinesejo v naše kraje?

Razvije se trgovina, kmetijstvo (uvajanje pluga, krčenje gozda, izsuševanje močvirij, kolobarjenje, uvajanje oljke, sadnih dreves, vinske trte), rudarstva in železarstva, lončarstva (Poetoviona, Nevidunum-Drnovo pri Krškem), kamnoseštva (Podpeč). V kulturi uvajanje latinskega jezika in pisave latinice rimske številke, verovanja, načina

gradnje mest, načina življenja kar vse imenujemo romanizacije, ki značilna za celotni prostor Sredozemlja.

_____ / 4 točk

5. Kaj pomeni ta naziv? Kdo je to?

Avgustus	Minerva	Pontifex Maximus	Junona	Pater Patriae
Vzvišeni	boginja modrosti, znanosti, obrti	vrhovni svečenik	boginja družine zakona, žena Jupitra	oče domovine

_____ / 5 točk

6. Dodaj v tabelo spodaj ali zgoraj še drugo ime za našeta mesta na rimski trgovski poti.

Ajdovščina	Hrušica	Trojane	Celje	Drnovo pri Krškem
Castrum de Fluvius Frigidus	Ad Pirum	Atrans	Celeia	Neviodunum

_____ / 5 točk

7. Popravi napake v trditvah! Prečrtaj napačno besedo in na črto vpiši pravilno besedo.

- a) V naših krajih so Rimljani ozemlje povezali in ustanovili kolonije. ~~provinc~~
- b) Rimsko državo je razdelil cesar Hadrijan. ~~Teodozij~~
- c) Po dvajsetih letih službe je legionar postal kolon. ~~veteran~~
- d) Sredi rimskih mest je bil trg imenovan agora. ~~forum~~
- e) Rimljani so razvili slikovno pisavo latinico. ~~črkovno~~
- f) Glavni obrok pri Rimljanih je bilo kosilo. ~~večerja~~
- g) Patriciji so imeli v senatu pravico veta. ~~plebejci~~
- h) Prevlado rimskega načina življenja v Sredozemlju imenujemo kolonizacija. ~~romanizacija~~
- i) V času Julija Cezarja je bilo obdobje rimskega miru. ~~Oktavijana Avgusta~~
- j) Steber rimske vojske je predstavljala mornarica. ~~Pehota-legije~~

_____ /10 točk

8. Razloži. Kaj je to? Kdo je to?

plebejec **preprosti prebivalci rimske države (kmetje, trgovci in obrtniki)**

akvedukt **rimski vodovod, ki iz oddaljenih krajev pripelje vodo v rimsko mesto**

Hadrijanovo obzidje **obzidje na severu v Angliji, ki ga gradi cesar Hadrijan, del rimskega limesa**

latifundij **rimska veleposest-velika kmetija, ki jo obdeluje lastnik latifundist s sužnji**
 evangelij **del Svetega pisma, ki ga zapiše en od učencev Jezusa Kristusa (4 evangeliji)**
 Pompeji **mesto, ki ga leta 79 zalije lava in pepel zaradi izbruha vulkana Vezuva**

____ / 6 točk

9. Za koga veljajo naslednje trditve? Označi s križcem ustrezno okence.

	STARI GRKI	STARI RIMLJANI
<i>Ustanavljajo kolonije.</i>	X	
<i>Osvojena ozemlja uredijo v province.</i>		X
<i>Častijo državne in hišne bogove.</i>		X
<i>Bogove častijo na akropolah.</i>	X	
<i>Gradijo kupole, slavoloke.</i>		X
<i>Veliko so se naučili od Etruščanov.</i>		X
<i>Začetniki filozofije.</i>	X	
<i>So zgled sodobnemu evropskemu pravu.</i>		X

____ /8točk

10. Poveži slike z izjavami. Zapiši številko na ustrezno črto.

- a) **6** freska ali poslikava na svež omet d) **4** Kruha in iger!
 b) **2** rimski relief e) **7** tempelj in sončna ura
 c) **1** skrivno zavetišče in pokopališče f) **5** rimski miljnik
 č) **3** starokrščanski mozaik iz Emone.



____ / 7 točk

Točkovnik: 30.5 - 40= *zd.* (2) 40.5 - 50= *db.* (3) 50.5 - 60.5 = *pd.* (4) 61 - 68= *odl.* (5)